

MARIJAMPOLĖS SAV.

IGLIAUKOS ANZELMO MATUČIO GIMNAZIJA

**2017-2018 MOKSLO METŲ UGDYMO
PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Igliaukos Anzelmo Matučio gimnazijos ugdymo planas reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų, mokiniams, turintiems, specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaikytų, individualizuotų programų ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymą.

2. Gimnazijos ugdymo plano tikslas – nustatyti ugdymo programų vykdymo bendruosius reikalavimus ir pateikti pagrindinius principus, nuostatas, susitarimus dėl ugdymo turinio formavimo ir įgyvendinimo, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnius ugdymosi rezultatus ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Laikinoji grupė – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Specialiosios pratybos – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, plėtojant gebėjimus ir galias.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

4. Kitos ugdymo plane vartojamos sąvokos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

5. Igliaukos Anzelmo Matučio gimnazijos 2017-2018 mokslo metų ugdymo planas parengtas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V -1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsak. Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendruoju ugdymo planu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsak. Nr. V- 446 „Dėl 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“, 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais (toliau – Bendrieji ugdymo planai), patvirtintais LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsak. Nr. V- 442 „Dėl 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“ (toliau – Bendroji programa) nuostatomis dėl ugdymo turinio kūrimo ir mokymosi pasiekimų, Vidurinio ugdymo programomis, patvirtintomis LR Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V – 269, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos 21:2011 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, gimnazijos strateginiais tikslais ir atsižvelgus į gimnazijos bendruomenės poreikius, turimus išteklius.

6. Gimnazijos ugdymo planas parengtas remiantis švietimo stebėsenos, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenimis ir rekomendacijomis, mokyklos įsivertinimo duomenimis, nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatais.

7. Ugdymo planą parengė darbo grupė, patvirtinta mokyklos direktoriaus 2017 m. birželio 15 d. įsakymu V-151.

8. Gimnazijos bendruomenė supažindinta su ugdymo plano projektu.(Gimnazijos tarybos 2017-06-09 prot. Nr. 10-4, Mokytojų tarybos 2017-06-16 prot. Nr. 8-5).

9. Gimnazijos ugdymo plano projektas suderintas su Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriumi (Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-06-20 įsakymas Nr. PV -1031 „Dėl mokyklų ugdymo planų projektų derinimo“).

10. Ugdymo planas parengtas vieneriems mokslo metams priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoms.

11. 2016-2017 m.m. ugdymo plano įgyvendinimo įvertinimas.

2016-2017 mokslo metais pagrindiniai gimnazijos veiklos uždaviniai buvo: gerinti mokymo(si) kokybę, tobulinant ugdymo diferencijavimą, pamokos organizavimą, individualios mokinių pažangos stebėseną. Įgyvendinant šiuos uždavinius organizuotos atviros pamokos 1-12 kl., diferencijuotos lietuvių, matematikos, anglų k. pamokos 6-8 kl., parengtas individualios mokinių pažangos stebėjimo aprašas. Dauguma mokytojų taikė įvairias mokinių įsivertinimo formas, savarankiškumą skatinančius ugdymo būdus, stebėjo išmokimą, namų darbai buvo skiriami tikslingai. Mokiniai buvo skatinami dalyvauti įvairiuose savivaldybės, respublikiniuose projektuose, akcijose, konkursuose. Nemažai pamokų organizuota neformalioje aplinkoje (bibliotekoje, įv. įstaigose) .

Gerinant mokytojų profesines kompetencijas, skatinant tobulėjimą atliktas mokytojų veiklos įsivertinimas, numatyti kvalifikacijos tobulinimo prioritetai – ugdymo diferencijavimas, pamokos vadyba ir bendradarbiavimo su tėvais formos ir galimybės. Aktyvinant gimnazijos ir mokinių tėvų bendradarbiavimą organizuotos tėvų tarybos ir administracijos apskrito stalo diskusijos, mokytojų ir mokinių tėvų susirinkimai, renginiai, atsižvelgta į pasiūlymus, pageidavimus.

2017 m. abiturientai pasirinko 44 valstybinius egzaminus, išlaikė – 42 (95,4%). 100 % išlaikyti lietuvių k., anglų k., geografijos, istorijos, biologijos, informacinių technologijų valstybiniai brandos egzaminai.

2017 m. visi II gimnazijos klasės mokiniai pasitikrino pasiekimus ir įgijo pagrindinį išsilavinimą. Matematikos mokinių pasiekimų patikrinimo vidurkis – 4,9 balo, lietuvių k. – 6,6 balo. Lyginant 2016 m. ir 2017 m. mokinių pasiekimus stebimas pagerėjimas. Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatų analizė rodo, kad reikia atkreipti dėmesį į 5-8 klasių matematikos ir raštingumo pasiekimų tobulinimą. Atsižvelgus į 2017 m. brandos egzaminų PUPP rezultatus, I-II pusmečių mokinių pasiekimų analizę, veiklos kokybės įsivertinimo 2 srities

“Ugdymas(is) ir mokinių patirtys” išvadas, numatyti 2017-2018 m. ugdymo uždaviniai:

- ugdymo ir ugdymosi diferencijavimo tobulinimas.
- mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo bei įsivertinimo tobulinimas;
- individualios mokinių pažangos stebėjimo veiksmingumo užtikrinimas;
- savalaikės mokymosi pagalbos teikimas;
- bendradarbiavimo su mokinių tėvais tobulinimas.

III SKYRIUS UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

12. Ugdymo organizavimas 2017-2018 mokslo metais:

12.1. ugdymo procesas pradedamas rugsėjo 1d., baigiamas atitinkamai:

Klasė	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė ugdymo dienomis
PUG, 1-4 kl.	2018-05-31	170
5-8 kl., I-III kl.	2018-06-15	181
IV kl.	2018-05-25	166

12.2. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

12.3. Vykdant priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas mokslo metai skirstomi pusmečiais. Pusmečių datas patvirtino mokyklos direktorius, suderinęs su Gimnazijos taryba (2017-06-09 prot. Nr. 10-4) , 2017-08-21 įsakymu V- 158.

Pusmečių trukmė :

Pusmetis	Klasės	Trukmė
I pusmetis	PUG, 1-8 kl. I–IV kl.	Rugsėjo 1 d.- sausio 23 d.
II pusmetis	PUG 1-4 kl.	Sausio 24 d.- gegužės 31 d.
	5-8 kl., I-III kl.	Sausio 24 d.- birželio 15 d.
	IV kl.	Sausio 23 d.- gegužės 25 d.

12.4. Ugdymo procese skiriamos atostogos :

Atostogos	Prasideda	Baigiasi	Pamokos prasideda
Rudens	2017-10-30	2017-11-03	2017-11-06
Žiemos(Šv. Kalėdų)	2017-12-27	2018-01-03	2018-01-04
Žiemos	2018-02-19	2018-02-23	2018-02-26
Pavasario(Šv. Velykų)	2018-04-03	2018-04-06	2018-04-09
Vasaros PUG,1-4 kl.	2018-06-01	2018-08-31	2018-09-01
Vasaros 5-8 kl., I-III kl.	2018-06-18	2018-08-31	2018-09-01

12.5. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Atostogų pradžią nustato gimnazijos direktorius, suderinęs su Gimnazijos taryba ir Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriumi.

12.6. gimnazija priėmė sprendimus dėl 5 ugdymo dienų organizavimo (priedas Nr. 1).Marijampolės savivaldybės administracija nusprendė 5 ugdymo dienas 2017-2018 m.m. skirti akademiniam dalykų mokymui (Marijampolės savivaldybės administracijos 2017-06-20 raštas Nr. SA – 6172(23.7E)).

12.7. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka.

12.8. pamokų laikas:

Pamoka	Pamokų laikas	Pertrauka
1	8.00 - 8.45	10 min.
2	8.55 - 9.40	10 min.
3	9.50 – 10.35	20 min.
4	10.55 -11.40	20 min.
5	12.00 – 12.45	10 min.
6	12.55 – 13.40	10 min.
7	13.50 -14.35	10 min.

13. Jeigu gimnazijos IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ar įskaitą pavasario (Velykų) atostogų metu, atostogų diena, per kurią jis laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliama į artimiausią darbo dieną po atostogų. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

14. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali nevykti PUG,1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6 – 8 kl., I-IV klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniam, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje ir / arba elektoriniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

15. Gimnazija priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, paskelbus ekstremalią situaciją.

ANTRASIS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

16. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo programa, patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsak. Nr. V -779 “ Dėl priešmokyklinio ugdymo programos patvirtinimo ”, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis LR Švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK – 2433 „ Dėl pradinio ir pagrindinio ugdymo programų patvirtinimo“(toliau - Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis LR Švietimo ir mokslo ministro 2011m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V – 269 „ Dėl bendrųjų vidurinio ugdymo programų patvirtinimo “, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V – 1049, „ Dėl mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir gimnazijoje priimtais susitarimais.

17. Formuojant gimnazijos ugdymo turinį ir rengiant gimnazijos ugdymo planą remiamasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, nacionalinio mokinių pasiekimų, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais , veiklos įsivertinimo duomenimis.

18. Gimnazijos formuojamo ugdymo turinio dalį sudaro gimnazijoje vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kitos veiklos, siejamos su gimnazijos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais. Šioms veikloms per mokslo metus skiriama 10 mokymosi dienų (priedas Nr.2).

19. Gimnazijos taryba 2017-06-09 prot. Nr. 10-4 priėmė sprendimus dėl:

- 19.1. mokslo metų skirstymo pusmečiais;
- 19.2. ugdymo turinio formavimo, mokymosi organizavimo formų
- 19.3. ugdymo plano struktūros,turinio ir formos;
- 19.4. dalykui skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje;
- 19.5. klasių dalijimo į grupes per užsienio kalbos, dorinio ugdymo, informacinių technologijų, technologijų, atsižvelgiant į turimus išteklius bei Higienos normų reikalavimus;
- 19.6. ugdymo turinio diferencijavimo, dalykų intensyvinimo;
- 19.7. laikinųjų grupių sudarymo principų ir jų dydžio;

19.8. pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti naudojimo (laikinosioms grupėms dalykui diferencijuotai mokyti (žr. 77 punktą), individualioms dalykų konsultacijoms;

19.9. I-IV klasių mokinių individualaus ugdymosi plano sudarymo, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programų pasiūlos;

19.10. mokinių dalyko, kurso ar modulio pakeitimo, atsisakymo tvarkos (priedas Nr.9);

19.11. neformaliojo švietimo organizavimo ir valandų skyrimo šioms ugdymo programoms įgyvendinti;

19.12. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo 5-8 kl., I-II gimnazijos klasėse (priedas Nr.7);

9.13. pailgintos dienos grupės;

9.14. priešmokyklinio ugdymo grupės modelio.

20. Mokytojų taryba 2017-06-16 prot. Nr. 8-5 priėmė nutarimus dėl:

20.1. dėl 5 ugdymo dienų (Priedas Nr.1)

20.2. bendrų kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje, pavyzdžiui, rašto darbams ir kt.;

20.3. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį;

20.4. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių;

20.5. mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų (toliau – žemi pasiekimai) nustatymo būdų, numatomų mokymosi pagalbos priemonių ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti.

20.6. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo procesą;

20.7. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias papildomas programas ir koku būdu numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį;

20.8. nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos pasirinkimo;

20.9. mokiniui siūlomų papildomai pasirinkti dalykų, dalykų modulių, atsižvelgiant į mokinio mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas;

20.10. pažintinės ir kultūrinės, meninės, sportinės, projektinės veiklos organizavimo (dermės su bendrosiomis programomis užtikrinimas, organizavimo laikas ir kt.);

20.11. mokymo(-si) virtualiosiose aplinkose prieinamumo, mokymosi išteklių panaudojimo;

20.12. mokymosi sąlygų sudarymo ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse ir kt.); mokinių įtraukimo į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą;

20.13. brandos darbo organizavimo;

20.14. švietimo pagalbos teikimo;

20.15. mokinių, lankančių ar baigusių specializuotas savivaldybės dailės, muzikos, sporto mokyklas, privalomų atitinkamo dalyko pamokų nelankymo, atsiskaitymo ir užimtumo formų;

20.16. mokinių pasiekimų mokantis muzikos, dailės, kūno kultūros, technologijų, pilietiškumo pagrindų, ekonomikos, pasirenkamųjų dalykų ir modulių vertinimo;

20.17. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų, būdų ir formų;

21. Ugdymo turinio planavimo principai, planų, programų tvirtinimas ir derinimas:

21.1. gimnazijoje rengiami ilgalaikiai planai, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programos;

21.2. trumpalaikius, pamokų planus rengia jauni specialistai ir mokytojai dėl kurių darbo buvo gauta tėvų skundų;

21.3. ilgalaikiai planai rengiami pagal mokyklos metodinės tarybos rekomendacijas. Ilgalaikiame plane numatomi ilgalaikiai ugdymo tikslai, mokymo turinys, ugdymo gebėjimai, integruojamosios programos, mokinių pasiekimų vertinimas.

21.4 gimnazijos direktorius įsakymu tvirtina:

21.4.1. pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas, jei nėra švietimo ir mokslo ministro patvirtintų (iki rugpjūčio 31 d.);

21.4.2. neformaliojo švietimo programas ir šiai veiklai organizuoti skirtas valandas (iki rugsėjo 15 d.);

21.4.3. pritaikytas, individualizuotas bendrojo ugdymo programas (iki rugsėjo 15 d.);

21.4.4. pusmečių datas;

21.4.5. specialiojo pedagogo, socialinio pedagogo, psichologo, logopedo, neformaliojo švietimo organizatoriaus veiklos planus;

21.5. mokytojai suderina su direktoriaus pavaduotoju ugdymui:

21.5.1. dalykų ilgalaikius planus (iki rugsėjo 15 d.);

21.5.2. pritaikytas ir individualizuotas bendrojo ugdymo programas (iki rugsėjo 10 d.);

21.5.3. klasių auklėtojų veiklos planus (iki rugsėjo 15 d.);

21.5.4. metodinių grupių veiklos planus (iki gruodžio 15 d.);

22. Atsiradus Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams, gimnazija pasilieka teisę koreguoti ugdymo proceso metu gimnazijos ugdymo plano įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

23. Mokykla, įgyvendindama pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, sudaro sąlygas mokiniui mokytis mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų pagarba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Mokykloje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

24. Gimnazija, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: nuoseklią Olweus patyčių prevencinę programą, sveiką gyvenseną integruoja į dalykus, neformalias veiklas, renginius ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

25. Mokykla sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną – per pertraukas užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį. Organizuojamos dvi fiziškai aktyvios pertraukos po 20 min.

26. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma).

27. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). Programa integruojama į dalykus (Dorinį ugdymą, kūno kultūrą, pasaulio pažinimą, žmogų ir gamtą, biologiją, psichologiją, neformalųjį švietimą, pažintinę - kultūrinę veiklą).

KETVIRTASIS SKIRSNIS PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

28. Gimnazija, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

28.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankyti muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose.

28.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos turi padėti mokiniams teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

28.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medių ir informacinį raštingumą;

28.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

29. Mokiniui, kuris mokosi:

29.1. pagal pradinio, pagrindinio ir vidurio ugdymo programas pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis. 1-8, I-IV gimnazijos klasių mokiniams šiai veiklai skiriama 50 valandų (pamokų) per mokslo metus. Veikla siejama su mokyklos ugdymo tikslais, mokinių mokymosi poreikiais, dalykų bendrosiomis programomis. Ši veikla organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: muziejuose, įvairiose įstaigose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose (Priedas Nr.2). Pažintinę kultūrinę veiklą dienynuose pildo vykdančios mokytojas ir mokytojai per kurių pamokas ši veikla vykdoma.

29.2. pagal pagrindinio ugdymo programą privaloma socialinė-pilietinė veikla, kuriai skiriama 10 valandų (pamokų) per mokslo metus. Socialinę veiklą mokiniai renkasi iš gimnazijos siūlomų socialinės veiklos kryptių (Priedas Nr.8). Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

30. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, mokykloje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Penktadienį organizuoti mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis.

31. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, organizuojamos ne daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

32. Gimnazija užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai negali būti rašomi po ligos, atostogų, nerekomenduojami po šventinių dienų.

33. Gimnazija užtikrina, kad namų darbai:

33.1. atitiktų mokinio galias;

33.2. būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;

33.3. nebūtų užduodami atostogoms;

33.4. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

34. Mokykloje mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, nukreipiami į dienos centrus.

35. Penktų klasių mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams mokytis 5–8 ir 9–10, gimnazijos I–II klasių mokiniams skiriamas, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

36. Mokymosi pagalbai skiriamos trumpalaikės dalykų konsultacijos. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

37. Mokinys mokyklos direktoriaus įsakymu gali būti atleidžiamas nuo pamokų tų dalykų, kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojas: nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros, išimties atvejais – ir nuo kitų dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jei jis mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs) ar kitas neformaliojo vaikų švietimo programas. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šių programų turinys turi derėti su bendrųjų programų turiniu.

38. Mokiniai, atleisti nuo muzikos, dailės ir kūno kultūros pamokų, tuo metu gali užsiimti kita ugdymo proceso veikla gimnazijos bibliotekoje, informaciniame centre. Prašymą atleisti nuo to dalyko pamokų tėvai (III-IV kl. mokiniai patys) pateikia gimnazijos direktoriui (iki rugsėjo 30d.).

38.1. Prašyme tėvai išipareigoja užtikrinti mokinių saugumą pirmos ir paskutinės pamokos metu, o mokiniai, kuriems atitinkamų dalykų pamokos tvarkaraštyje nėra pirmos ar paskutinės, užsiima kita veikla gimnazijos skaitykloje, bibliotekoje.

38.2. Pažymą, patvirtinančią apie dailės, choreografijos, muzikos mokyklos, sporto mokyklos lankymą, mokinys pateikia gimnazijos direktoriui. Prašymas suderinamas su atitinkamo dalyko mokytojais, aptariamos atsiskaitymo formos už kiekvieną pusmetį.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

39. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą vadovaujamas Ugdymo programų aprašu, Pradinio ugdymo, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“.

40. Gimnazijoje yra parengtas ir mokyklos vadovo patvirtintas Gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (Gimnazijos direktoriaus 2015-12-23 įsakymas V-217).

41. Planuojant mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją.

42. Mokyklos ugdymo procese derinamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas.

43. Mokykla diegia individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą ir tam naudoja turimus nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų ir kt. sukurtus stebėjimo įrankius. Individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), ugdantys mokytojai ir kiti švietimo specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.

44. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis, kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus ir yra įvertinamos pažymiais. Diagnostinio vertinimo informacija panaudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

45. Gimnazija, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:

45.1. kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus;

45.2. apie mokymosi pasiekimus mokinių tėvai informuojami elektroniniame dienyne ne rečiau kaip kartą per savaitę. Tėvai, neturintys galimybių naudotis elektroniniu dienynu, informuojami raštu bent kartą per mėnesį. Po kiekvieno pusmečio rengiami visuotiniai tėvų susirinkimai, klasių vadovų planuose numatomi papildomi susirinkimai. Prireikus tėvai informuojami laišku ar telefonu;

45.3. numato būdus ir galimybes mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu peržiūrėti gautus pasiekimų įvertinimus.

46. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą. Pusmečio rezultatas išvedamas iš visų mokinio pažangos įvertinimų. Metinis rezultatas – I ir II pusmečio įvertinimų vidurkis taikant apvalinimo taisykles. (pvz., jei I pusmečio pažymys – 7, II pusmečio – 6, tai dalyko metinis įvertinimas - 7).

47. Dalykų mokymosi pasiekimai pusmečio pabaigoje įvertinami pažymiu ar įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk.“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „įsk“ ir „neįsk“ arba „neįsk“ ir „įsk“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą.

48. Pilietiškumo pagrindų, kūno kultūros, technologijų, muzikos, dailės, pasirenkamųjų dalykų (ekonomika ir verslumas, psichologija, braižyba, ugdymas karjerai) pasiekimai vertinami pažymiu. Dorinio ugdymo (5-8 kl., I-IV gimn. kl.), žmogaus saugos, ekonomikos ir verslumo (I gimn. kl.) dalykų mokymosi pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

49. Dalykų moduliai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

50. Jeigu mokinys:

50.1. neatliko mokyklos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), mokykla numato laiką, per kurį jis turi atsiskaityti, ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą, iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytą Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“;

50.2. neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba.

51. Mokykla Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento arba mokyklos direktoriaus sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (pusmečio) įvertinimą.

52. Priešmokyklinio ugdymo vaikų pažanga vertinama nuolat, laisvai pasirenkant vertinimo būdus, metodus;

52.1. pasiekimai fiksuojami tam skirtame Vaiko pasiekimų apraše;

52.2. vaikų pasiekimų įvertinimas atliekamas ugdomųjų metų pradžioje ir pabaigoje;

52.2.1. priešmokyklinio ugdymo pedagogas(-ai) per 4 savaites nuo ugdymo programos įgyvendinimo pradžios atlieka grupės vaikų pirminį pasiekimų įvertinimą;

52.2.2. įgyvendinus programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogas(-ai) atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą ir parengia laisvos formos išvadą – rekomendacijas pradinį klasių mokytojui.

53. Mokiniais, besimokantiems pagal pradinio ugdymo programą, pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Taikomas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas:

53.1. formuojamasis ugdomasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. Parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, pasiekimus ar nesėkmes;

53.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ir pabaigoje, siekiant nustatyti esamą padėtį: kokie yra mokinio pasiekimai ir padaryta pažanga, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

53.2.1. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

53.2.2. mokytojas vertinimo informaciją kaupia vertinimo aplankuose.

53.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius, ir įrašomi:

53.3.1. elektroniniame dienyne:

53.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

53.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

53.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje. Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

53.4. baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

54. Gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui paskirta atsakinga už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą (2017-08-21 įsakymo Nr. V – 157).

55. Gimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

55.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

55.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

55.3. ugdo atkaklumą mokantis;

55.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus mokyklos bendruomenėje;

55.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypačiai iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, migrantams ir kitiems, kurių lietuvių kalba nėra gimtoji, taip pat antramečiąjantiems;

55.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

56. Mokinių pasiekimai gimnazijoje stebimi ir analizuojami. Atliekama pusmečių ir metinių, PUPP, BE, nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatų analizė (metodinėse grupėse, metodinėje, mokytojų taryboje), kuri pateikiama, aptariama Gimnazijos tarybos posėdyje, tėvų susirinkimuose. Stebima ir analizuojama tolesnė abiturientų veikla. Šios priemonės leidžia laiku identifikuoti kylančius mokymosi sunkumus. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami gimnazijos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

57. Mokymosi pagalba integruojama į mokymo ir mokymosi procesą:

57.1. mokymosi pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, individualizuodamas ir diferencijuodamas ugdymo turinį, skirdamas namų darbus pagal mokinių gebėjimus, poreikius;

57.2. pusmečio pabaigoje mokiniai įsivertina pasiekimus, mokymosi pagalbos poreikį (pagal mokinio įsivertinimo formą), numato pasiekimų lūkesčius;

57.3. gimnazijos VGK atlieka, mokinių, turinčių nepatenkinamus pusmečio įvertinimus, mokymosi sunkumų priežasčių analizę bei teikia rekomendacijas mokytojams;

57.4. dalykų mokytojai kartu su mokiniu parengia pagalbos teikimo planą : jame nurodoma sunkumų priežastys, vaiko pasiekimų lūkesčiai, numatoma uždaviniai, kaip bus šalinami mokymosi sunkumai;

57.5. pagalbos teikimo planai, aptariami su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, klasės auklėtoju, tėvais, reikalui esant koreguojami.

58. Mokymosi pagalbai teikti (turinčiam mokymosi sunkumų ar norinčiam pagilinti dalyko žinias) skirtos trumpalaikės dalykų konsultacijos: 5-8 kl., I- IV gimnazijos kl. – po 0,5 val. matematikos, fizikos, biologijos, chemijos, lietuvių kalbos, istorijos, anglų k.

59. Mokymosi pagalbai teikti naudojamos pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

60. Mokykla sudaro galimybes kiekvienam mokiniui, ypatingai turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas.

61. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje, bendradarbiaudama su mokyklos mokinių savivaldos institucija, įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdama į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas (priedas Nr.9).

62. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgiant į bendruosius valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro ir vykdomos patrauklioje ir saugioje mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus. Valandos kiekvienai programai įgyvendinti skiriamos visiems mokslo metams, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę.

63. Mokykla siūlo mokiniams skirtingų krypčių programas, atitinkančias jų saviraiškos poreikius, padedančias atsiskleisti pomėgiams ir talentams, kurios ugdo savarankiškumą, sudaro sąlygas bendrauti ir bendradarbiauti. Esant poreikiui ir galimybėms, neformaliojo vaikų švietimo veiklas galima derinti su formaliojo švietimo veiklomis, siekiant padėti vaikui siekti asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo rezultatų pasirinktose srityse. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

64. Minimalus mokinių skaičius neformaliojo švietimo grupėje - 7 mokiniai.

**DEVINTASIS SKIRSNIS
MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ)
BENDRADARBIAVIMAS**

65. Gimnazijoje sudarytas mokinių Tėvų taryba dalyvauja planuojant ir įgyvendinant ugdymo procesą, aptariant mokinių pasiekimus ir pažangą, priimant sprendimus dėl mokyklos priemonių ugdymo(si) kokybei gerinti.

66. Mokinių tėvams (globėjai, rūpintojai) informacija apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą teikiama elektroniniame dienyne (ne rečiau kaip kartą per savaitę). Po signalinio pusmečio organizuojami klasių tėvų susirinkimai, po I – ojo ir II - ojo pusmečio – visuotiniai tėvų susirinkimai. Per mokslo metus organizuojami ne mažiau kaip 3 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai su mokytojais.

67. Gimnazija konsultuoja ir skatina mokinių tėvus:

67.1. sukurti mokiniams tinkamą edukacinę aplinką namuose;

67.2. savo pagrįstais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;

67.3. padėti vaikams mokytis namuose;

67.4. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, išsakyti mokyklos tobulinimo lūkesčius.

**DEŠIMTASIS SKIRSNIS
UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS**

68. Siekiant mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo praktikos aktualijų, integruojamos viena ar kelios dviejų dalykų temos tai numatant ilgalaikiuose dalykų bei metodinių grupių planuose.

69. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

69.1. bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi-mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“) (1-8 kl., I-II kl.)

69.2. Žmogaus saugos bendroji programa (1- 4; III gimnazijos klasėse);

69.3. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (1-8 kl. I-IV gimnazijos kl.);

69.4. Olweus patyčių ir smurto prevencijos programa (PUG, 1-8 kl. I-IV gimnazijos kl.);

69.5. Etninės kultūros ugdymo programa (1-8 kl. I-IV gimnazijos kl.);

69.6. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų (1-4 kl.);

69.7. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (1-8 kl. I-IV gimnazijos kl.);

Programa	Klasė	Dalykas, veikla
Žmogaus saugos bendroji programa	1-4 kl. III kl.	Pasaulio pažinimas Kl. valandėlės Fizika Biologija Chemija Istorija Klasės valandėlės
Alkoholio ,tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija	1- 5 kl. 6-8 kl., I-IV kl.	Kl. valandėlės, renginiai Biologija, tikyba, kūno kultūra, klasės valandėlės, neformalus švietimas, renginiai
Olweus patyčių prevencijos programa	1-8 kl., I-IV kl.	Kl. valandėlės
Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai ugdymo programa	1-8 kl. I-IV kl.	Dorinis ugdymas, kūno kultūra, pasaulio pažinimas, žmogus ir gamta, biologija, psichologija, neformalus švietimas, pažintinė - kultūrinė veikla.
Antikorupcinio ugdymo programa	6-8 kl. I-IV kl.	Pilietinis ugdymas, istorija, renginiai.
Etninės kultūros ugdymo programa	1-8 kl., I-IV kl.	Dorinis ugd., lietuvių k., istorija, geografija, muzika, technologijos, renginiai.
Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programa	III-IV kl.	Visi dalykai, neformalus švietimas
Ugdymas karjerai	1-4 kl.,5-8 kl. III – IV kl.	Visi dalykai, klasės valandėlės, neformalus švietimas

70. Konkrečias temas dalykų mokytojai planuoja ilgalaikiuose planuose, klasių auklėtojų veiklos dokumentuose, gimnazijos veiklos programoje.

71. Dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma integruojamoji tema dalykui skirtoje skiltyje. Jei integruojamas kelių dalykų turinys ir pamokoje dirba keli mokytojai, pamokų turinys įrašomas abiejų dalykų apskaitai skirtose elektroninio dienyno skiltyse.

**VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS
DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS**

72. Gimnazija intensyvina atskirų dalykų mokymą :

Klasė	Dalykas	Valandų skaičius	Pusmetis
7 klasė	Informacinės technologijos	1 val.	I pusmetis
	Žmogaus sauga	1 val.	II pusmetis
8 klasė	Informacinės technologijos	1 val.	I pusmetis
	Žmogaus sauga	1 val.	II pusmetis
II klasė	Technologijos	2 val.	I pusmetis
		1val.	II pusmetis
	Žmogaus sauga	1 val.	II pusmetis

73. Intensyvinant dalykų mokymą neviršijamas nustatytas mokiniui privalomas pamokų skaičius per savaitę.

74. Intensyvinamo dalyko pusmečio įvertinimas įskaitomas kaip metinis įvertinimas.

**DVYLIKTASIS SKIRSNIS
UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS**

75. Ugdymo diferencijavimas - tai ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo(si) turinio, metodų, priemonių pritaikymas mokinių skirtybėms . Jo tikslas - sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau siekti individualios pažangos.

76. Ugdymo turinio diferencijavimas taikomas mokinių grupėms, mokant lietuvių kalbos (I gimn. kl.), anglų kalbos (8 kl.), matematikos (8, I gimn. kl.).

77. Laikinosioms grupėms diferencijuotai mokyti dalykų skiriamos pamokos iš valandų, skirtų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, nedidinant mokinio pamokų skaičiaus :

Klasė	Dalykas	Valandų skaičius
8 klasė	Anglų kalba	1 val.
	Matematika	1 val.
I klasė	Lietuvių kalba	1 val.
	Matematika	1 val.

78. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra laikinas.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

79. Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą. Mokinys individualų ugdymo planą suderina su mokyklos galimybėmis arba renkasi iš mokyklos siūlomų variantų. Mokinio individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo mokykla (priedas Nr.11). Individualaus plano koregavimas galimas tik pabaigus pusmetį.

80. Individualus ugdymo planas sudaromas asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio.

81. Individualus ugdymo planas gali būti sudaromas, jei mokinys patiria sunkumų po ligos, itin sėkmingai mokosi ir siekia pagerinti vieno ar kelių dalykų pasiekimus. Planas sudaromas rašytine forma.

82. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir gimnazijos vadovams, švietimo pagalbos specialistams.

83. Mokinio individualus periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

KETURIOLIKTASIS SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

87. Gimnazija apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), mokytis pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrių ir numato atvykusio mokytojas asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, kurios tikslas – veiksmingai reaguoti į atvykusio mokytojas asmenų poreikius ir, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais), sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą :

87.1. Gimnazija parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į gimnazijos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina mokinio sėkmingai adaptacijai, prireikus – rengia mokinio individualų ugdymo planą:

87.1.1. numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;

87.1.2 pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į gimnazijos bendruomenės gyvenimą;

87.2. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

87.3. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

87.4. numato atvykusio mokinio per adaptacinį laikotarpį individualios pažangos stebėjimą;

87.5. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

87.6. kai mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių k. mokomasi iki vienerių metų, o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2-4) metams.

88. Gimnazijos mokiniui, baigusiam tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, sudaroma palanki ir saugi mokymosi aplinka

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

89. Minimalus mokinių skaičius laikinojoje grupėje – 6 mokiniai (išimties atveju mokinių skaičius laikinojoje grupėje gali būti 5) (Gimnazijos tarybos 2017-06-09 prot. Nr. 10-4).

90. Gimnazijos ugdymo turiniui įgyvendinti klasė į grupes dalijama arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis (priedai Nr. 2-6):

91.1. užsienio kalbai (anglų k., 5 kl., I gimn. kl.)

91.2. doriniam ugdymui (tikyba, etika - 7kl., I kl. ,II kl.)

91.3. informacinėms technologijoms (I gimn. kl.)

91.4. technologijoms (5-8 kl., I-II kl.). Mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos (Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči Bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos 21:2011 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

91.5. dalykams diferencijuotai mokytis : lietuvių kalbai (I kl.), anglų kalbai (8 kl.), matematikai (8, I gimn. kl.).

91.6. dalykų moduliams (tekstinių uždavinių sprendimas – 6kl., „Mokomės mokytis istorijos“ – 5kl., „Lietuvių k.gramatikos labirintai“ – 7kl., II kl.).

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

92. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. spalio 28 d. įsak. Nr. V-1101 „Dėl mokymosi pagal formaliojo ugdymo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

93. Mokiniai namie mokomi savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniai, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

94. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, I-II klasėse – 15, III-IV klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti mokykloje.

95. Gimnazijos direktorius mokymą namuose įformina įsakymu; jame nurodomas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) numatytas mokymo proceso organizavimo būdas, numatoma kaip vyks pamokos (pamokos vyks namie; dalis pamokų namie, dalis gimnazijoje).

96. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų gimnazijoje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

II SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

97. Priešmokyklinis ugdymas. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas pagal Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą LR Švietimo ir mokslo

ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsak. Nr. V – 1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (toliau vadinama – Programa), patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V – 779 “ Dėl priešmokyklinio ugdymo programos patvirtinimo ”, Marijampolės savivaldybės tarybos 2007 m. sausio 12 d. sprendimu Nr. 1- 957 patvirtintą trečią priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelį;

97.1. programos įgyvendinimo trukmė – 640 valandų;

97.2. ugdomoji veikla grupėje pradedama 8.00 val. Trukmė – 6 valandos per dieną;

97.3. grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskirus dalykus ir vyksta integruotai.

98. Pradinis ugdymas. Pradinio ugdymo turinys, remiantis bendrosiomis dalykų programomis ir numatomais pasiekimais, planuojamas 32 savaitėms (160 mokymosi dienų).

99. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama pagal Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK – 2433 „Dėl pradinio ir pagrindinio bendrųjų ugdymo programų patvirtinimo“.

ANTRASIS SKIRSNIS BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ ORGANIZAVIMAS

100. Dorinio ugdymo organizavimas:

100.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną dorinio ugdymo dalyką (etiką arba tikybą);

100.2. dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams parašius prašymą;

100.3 dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga :“p.p“ arba „n.p“.

101. Kalbinis ugdymas:

101.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus skaitymo, kalbos vartojimo kompetencijos ugdomos ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomasias dalis:

101.1.1. visų dalykų rašto darbuose taisomos rašybos klaidos, tačiau jos neįtakoja mokinio pasiekimų įvertinimo;

101.1.2.mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas.

101.2. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

101.2.1. užsienio (anglų, vokiečių) kalbos mokoma antraisiais - ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais ;

101.2.2. tėvai parenka vieną iš mokyklos siūlomų Europos (anglų, vokiečių) kalbų;

101.2.3. užsienio kalbos moko pradinių klasių mokytojas, turintis užsienio kalbos mokytojo kvalifikaciją.

101.2.4. užsienio kalbai mokytis 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę.

102. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

102.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 32 pamokos. 8 pamokos organizuojamos tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje;

102.2. socialiniams gebėjimams ugdytis 8 pasaulio pažinimo pamokos skiriamos ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

103. Matematinis ugdymas: organizuojant matematinį ugdymą vadovaujama ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, pamokose naudojamos informacinės komunikacinės technologijos.

104. Kūno kultūros organizavimas:

104.1. kūno kultūrai 2-4 kl. skiriama po 2 val.;

104.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

104.2.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

104.2.2. tėvų, (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes už mokyklos ribų;

104.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą.

105. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

105.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 21 pamoka per metus (1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko);

105.2. atsižvelgiant į gimnazijos bendruomenės meninio ugdymo poreikius, tradicijas gimnazijoje įgyvendinama šokio programa skiriant vieną ugdymo valandą iš kūno kultūros dalykui skiriamų ugdymo valandų per savaitę (2-4 kl.);

106. mokiniai, kurie mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas, gimnazijos vadovo įsakymu gali būti atleidžiami atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų lankymo (žr. 37-38 punktus).

107. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pradinio ugdymo programai įgyvendinti (1- oje klasėje pamokos trukmė – 35 min., 2 - 4 klasėse – 45 min.)

Klasė	1	2	3	4a	4b	Pamokų klasėse skaičius
MOKOMIEJI DALYKAI						
Dorini ugdymas (tikyba arba etika)	1	1	1	1	1	5
Lietuvių kalba	8	7	7	7	7	36
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	2	10
Užsienio kalba (anglų k.)	-	2	2	2	2	8
Matematika	5	4	5	4	4	22
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	2	10
Muzika	2	2	2	2	2	10
Kūno kultūra	2	3	3	3	3	14
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti Matematikos individualios konsultacijos					1*	
Privalomas pamokų skaičius mokiniui	22	23	24	23	23	115
NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS	2	2	2	2	2	3

III SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

108. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsak. Nr. V-1309 “Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo”.

109. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama ugdymo turinį:

109.1. užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrajai ugdymo programai įgyvendinti privalomą minimalų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte;

109.2. dalykų programoms skiriamų valandų skaičių didina arba mažina (iki 10 procentų), nedidinant mokiniui numatytų savaitinių pamokų skaičiaus, kai nėra galimybės vaduoti išvykusių tobulinti kvalifikaciją ar sergančių mokytojų ;

109.3. pagal galimybes iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų mokytojai organizuoja ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne gimnazijos aplinkoje;

109.4. dalį ugdymo turinio įgyvendina ne pamokų forma (Priedai Nr. 1-2).

110. Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniui (klasei) skiriamas adaptacinis laikotarpis - I pusmetis; visiems pagrindinio ugdymo programos naujai atvykusiems mokiniams skiriamas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis :

110.1. rugsėjo mėnesį direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir klasės auklėtojas penktokus bei naujai atvykusius mokinius ir jų tėvus supažindina su ugdymo proceso organizavimo tvarka, pagrindinio ugdymo programų reikalavimais.

110.2. pirmąjį pagrindinio ugdymo programos vykdymo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus, mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus;

110.3. 5 klasės mokiniams 1-ąjį mėnesį mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami, 2-ąjį mėnesį nerašomi nepatenkinami įvertinimai.

110.4. dalykų mokytojai per pirmąsias pamokas supažindina mokinius su žinių ir pasiekimų vertinimo tvarka dalyko pamokoje;

110.5. klasės vadovas kartu su psichologu ir socialiniu pedagogu per pirmąjį pusmetį atlieka reikalingus adaptacijos tyrimus;

111. Socialinė-pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ir jai skiriama 10 pamokų (valandų) trukmės veikla per mokslo metus. Ši veikla yra integruojama į klasės auklėtojo bei kultūrinę, meninę, pažintinę, kūrybinę, sportinę, praktinę veiklas ir vykdoma mokinio pasirinktu laiku. Socialinė veikla siejama su gimnazijos, bendruomenės projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis (priedas Nr.8).

112. Socialinės - pilietinės veiklos apskaitą vykdo mokytojas elektroniniame dienyne tam skirtoje skiltyje.

ANTRASIS SKIRSNIS UGDymo SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

113. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas

114.1. visų dalykų rašto darbuose taisomos rašybos klaidos, tačiau jos neįtakoja mokinio pasiekimų įvertinimo;

114.2. mokomosios užduotys panaudojamos kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbos nuoseklumą, logiškumą;

114.3. mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas, uždarojo tipo testus papildomi atvirojo tipo klausimais, į kuriuos atsakant reikėtų argumentuoti;

114.4. mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant skiriamos individualios konsultacijos, diferencijuotos dalykų pamokos;

114.5. sudaromos sąlygos, kad mokiniai per visų dalykų pamokas tobulintų ir aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

115. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą mokiniai renkasi dvejiems metams (5, 7 kl. ir I kl. klasėje).

116. Lietuvių kalba ir literatūra:

116.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas (skiriamos konsultacijos);

116.2. Jei mokinys yra mokėsis pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, sudaromos sąlygos lietuvių kalbos mokytis pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą, skirti konsultacijų, sudaryti galimybes savarankiškai mokytis; gimnazijos nustatytu laikotarpiu pasiekimai vertinami pagal individualius mokymosi pasiekimus.

117. Užsienio kalbos:

117.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

117.2. antrosios užsienio kalbos mokymas privalomas nuo 6 klasės Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų k., vokiečių k.;

117.3. II (gimnazijos) klasėje (gegužės mėn.) organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais;

117.4. jeigu mokinys, atvykęs iš kitos mokyklos, pageidauja tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi, o gimnazija neturi reikiamos kalbos mokytojo:

117.4.1. suderinus su Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamentu, mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje ar ugdymo įstaigoje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos;

117.4.2. mokinys (tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus) gali norimos kalbos mokytis kalbų mokykloje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų reikalavimų (pagal Europos kalbų mokymo, mokymosi ir vertinimo skalę). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti ugdymo etapo pabaigoje.

117.5. užsienio kalbas keisti iki vidurinio ugdymo programos pradžios galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš užsienio mokyklos ar kitos mokyklos ir gimnazija dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi ir yra gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimą raštu. Mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

117.5.1. vienerius mokslo metus jam skiriama 1 papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

117.5.2. jei toje pačioje klasėje ar keliose klasėse yra 5 ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokyti skiriamos 2 papildomos pamokos;

117.5.3. jei mokinys yra atvykęs iš užsienio valstybės ir gimnazija nustato, kad jo užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla užskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja mokinio pasiekimų vertinimą į 10 balų vertinimo sistemą. Mokiniui sudaromos galimybės tuo metu lankyti lietuvių kalbos ar kitas pamokas kitose klasėse.

118. Matematika:

118.1. gimnazijoje stebimi mokinių matematikos pasiekimai, remiantis nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenimis numatoma pagalba mokiniams;

118.2. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamasis NEC parengtomis matematinio raštingumo, nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis ir kt šaltiniais

119. Informacinės technologijos:

119.1. 7–8 klasėse skiriamos 35 dalyko pamokos;

119.2. I gimnazijos klasėje informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų ar tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Modulių renkasi mokiniams.

120. Gamtamokslinis ugdymas:

120.1 siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, tobulinami mokinių pasiekimai Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse;

120.2 per gamtos mokslų pamokas mokomasi tiriant, užduotys diferencijuojamos, individualizuojamos, pagal mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius;

120.3. Gamtos mokslų pamokose eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30-40 procentų dalykui skiriamų pamokų;

120.4. Atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi ne tik kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, mokymosi ištekliais už mokyklos ribų, bet ir turimomis

mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai gamtoje ir buityje randamomis ar pasigaminamomis priemonėmis.

120.5. gimnazija skatina mokinius dalyvauti įvairiuose aplinkosauginiuose projektuose, akcijose, neformaliojo švietimo būreliuose.

121. Socialinis ugdymas:

121.1. mokymasis per socialinių mokslų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

121.2. laisvės kovų istorijai mokytis skiriama 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos, pilietiškumo pagrindų pamokas;

121.3. 5-6 klasės istorijos kurso eiliškumas: 5-os klasės kursas pradedamas dėstyti nuo Lietuvos istorijos, 6-os klasės kursas – nuo Pasaulio istorijos;

121.4. I gimnazijos klasėje mokoma ekonomikos ir verslumo;

121.5. pilietiškumo pagrindams mokytis skiriama po 1 pamoką I-ojoje ir II-ojoje klasėse.

122. Menai. Pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalį mokiniams siūloma muzikos ir dailės programos .

123. Technologijos:

123.1. mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

123.2. 5-8 kl., I-II.kl. technologijų mokoma grupėmis. Nuo sausio 24 d. 5-8 kl. keičiama technologijų programa, t.y. mokiniai pereina pas kitą technologijų mokytoją;

123.3. mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso mokoma I gimnazijos kl. I pusmetį. Dalis pamokų vyksta organizuojant susitikimus, ekskursijas, kita dalis – vykdant projektinę veiklą. II pusmetį mokiniai renkasi vieną technologijos programą (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų). Mokinys, pageidaujantis keisti programą, tai gali padaryti pusmečio pabaigoje.

124. Kūno kultūra:

124.1. kūno kultūrai (6 -8, I-II klasėse) skiriamos 2 valandos per savaitę. Visiems mokiniams sudaromos sąlygos bent vieną valandą lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas gimnazijoje ar kitoje neformaliojo vaikų ugdymo įstaigoje.

124.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose pažymiais nevertinami, įrašoma „įskaityta" arba „neįskaityta". Jos organizuojamos taip:

124.2.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

124.2.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligų pobūdį. Neskiriami ir neatliekami pratimai, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą;

124.3. mokiniai gali būti atleidžiami nuo kūno kultūros pamokų jei mokosi neformaliojo vaikų ugdymo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokynys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šios programos turi derėti su bendrųjų programų turiniu. Atsiskaitymo forma – įskaita pusmečio pabaigoje. Dėl ligos atleisti nuo kūno kultūros pamokų, bet lankantys gimnaziją, mokiniai stebi pamoką, žaidžia stalo žaidimus, mokosi bibliotekoje.

125. Žmogaus sauga. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis: Žmogaus saugos bendrąją programa, patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro 2012-07-18 įsak. Nr. V-1159 „Dėl žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“.

126. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). integruojama į dorinį ugdymą, kūno kultūrą, gamtą ir žmogų, biologiją, projektus, renginius.

127. Ugdymas karjerai. Gimnazija, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, , patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“. Ugdymas karjerai integruojamas į dalykus, klasių valandėles, neformalųjį švietimą. Ugdymo karjerai specialistas organizuoja mokinių susitikimus su įvairių profesijų žmonėmis, įmonių, mokymo įstaigų atstovais, išvykas į organizuojamas studijų muges.

128. Etninės kultūros ugdymas. Etninės kultūros ugdymas organizuojamas pagal Etninės kultūros ugdymo bendrąsias programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V – 72 „Dėl pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ ir integruojamas į pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų dalykus, popamokinę, pažintinę veiklą (lietuvių k. ir literatūrą, istoriją, geografiją, tikyba, technologijas, muziką, gimnazijos renginius).

Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti:

DALYKAS / KLASĖ	5	6	7	8
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	1	1	1
KALBOS				
Lietuvių kalba	5	5	5	5
Užsienio kalba (1-oji)	3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji)		2	2	2
GAMTAMOKSLINIS UGDYMAS				
Matematika	4	4	4	4
Gamta ir žmogus	2	2	-	-
Biologija	-	-	2	1
Fizika	-	-	1	2
Chemija	-	-	-	2
Informacinės technologijos	1	1	0,5/-	0,5/-
SOCIALINIS UGDYMAS				
Istorija	2	2	2	2
Geografija	-	2	2	2
MENINIS IR TECHNOLOGINIS UGDYMAS, KŪNO KULTŪRA KULTŪRA				
Dailė	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1
Technologijos	2	2	2	1
Kūno kultūra	3	2	2	2
Žmogaus sauga	1	-	-/0,5	-/0,5
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti				
Laikinoji grupė matematikai diferencijuotai mokytis				1*
Laikinoji grupė anglų k. diferencijuotai mokytis				1*
Moduliai: Tekstinių uždavinių sprendimas „Mokomės mokytis istorijos“ „Lietuvių k. gramatikos labirintai“	1*	1*	1*	
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui	26	28	29	30
Pamokų skaičius skirtas mokiniui per savaitę	27	29	30	30
NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS	2	1	2	1

* pamokos skiriamos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti

DALYKAS / KLASĖ	I	II
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	1
KALBOS		
Lietuvių kalba	4	5
Užsienio kalba(1-oji)	3	3
Užsienio kalba (2-oji)	2	2
GAMTAMOKSLINIS UGDYMAS		
Matematika	3	4
Gamta ir žmogus	-	-
Biologija	2	1
Fizika	2	2
Chemija	2	2
Informacinės technologijos	1	1
SOCIALINIS UGDYMAS		
Istorija	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1
Geografija	2	1
Ekonomika	1	-
MENINIS IR TECHNOLOGINIS UGDYMAS, KŪNO KULTŪRA		
Dailė	1	1
Muzika	1	1
Technologijos	1	2/1
Kūno kultūra	2	2
Žmogaus sauga	-	-/0,5
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti		
Laikinoji grupė lietuvių kalbai diferencijuotai mokytis	1*	-
Laikinoji grupė matematikai diferencijuotai mokytis	1*	-
Lietuvių k. modulis „Tekstas kaip dėlionė“		1*
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui	31	31
NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS	2	2

* pamokos skiriamos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti

IV SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

129. Vidurinio ugdymo programa 2016–2017 mokslo metais įgyvendinama vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl bendrųjų vidurinio ugdymo programų patvirtinimo“. Ugdymas organizuojamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio

ugdymo programų aprašu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsak. Nr. V-1309 “Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo”, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Geros mokyklos koncepcija.

130. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, gimnazijos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais, padedant ir tėvams, pasirenkia individualų ugdymo planą.

131. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimus, modeliuoja kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą.

132. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, mokykla užtikrina galimybes įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūlo keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

133. Gimnazija, formuodama ir įgyvendindama gimnazijos ugdymo turinį pagal vidurinio ugdymo bendrąsias programas:

133.1. esant būtinybei didina ar mažina (perskirto) 10 procentų dalykui skiriamų pamokų skaičiaus, derinant su vidurinio ugdymo bendrųjų programų turiniu;

133.2. siūlo mokiniams pasirinkti jų polinkius ir interesus atitinkančius pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius;

133.3. sudaro atskiras lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos laikinąsias grupes, atsižvelgiant į mokinių pasirinkimus mokytis pagal dalyko bendrojo ar išplėstinio kursų programą, o užsienio kalbos – į kalbos mokėjimo lygį.

134. Į vidurinio ugdymo dalykų turinį integruojama Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro 2012-07-18 įsak. Nr. V-1159 „Dėl žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“.

ANTRASIS SKIRSNIS

UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

135. Dorinis ugdymas. Mokiniam siūlyta pasirinkti tikybą arba etiką. Mokiniai pasirenko tikybą.

136. Lietuvių kalba ir literatūra. Lietuvių kalbos ir literatūros 11-12 klasėse mokiniai mokysis išplėstiniu kursu.

137. Užsienio kalbos :

137.1. III klasės mokiniai tęsia pagal pagrindinio ugdymo programą pradėtas mokytis kalbas:

137.1.1. anglų kalbos mokysis B2 arba B1 lygiu;

137.1.2. rusų kalbos mokysis B1 lygiu;

137.2. mokiniai pasirinko anglų kalbos modulį, kuris papildys B2 kurso programą.

138. Socialiniai mokslai.

138.1. istorijos mokosi išplėstiniu ir bendruoju kursu;

138.2. geografijos – bendruoju ir išplėstiniu kursu;

138.3. iš mokyklos siūlomų pasirenkamųjų dalykų (psichologijos, ekonomikos ir verslumo, ugdymo karjerai, geometrijos) mokiniai pasirinko – psichologiją.

139. Menai ir technologijos:

139.1. mokiniams buvo siūlyta rinktis šias meninio ugdymo programas: dailės, muzikos;

139.2. mokykla siūlė taikomojo meno, amatų ir dizaino technologijas; tekstilės ir aprangos technologijas;

139.3. III klasės mokiniai iš siūlomų muzikos, dailės ir technologijų ugdymo programų pasirinko muziką ir technologijas (taikomasis menas, dailieji amatai ir dizainas).

140. Kūno kultūra:

140.1.III kl. mokiniai pasirinko bendrąją kūno kultūrą bendruoju kursu.

140.2. kūno kultūros pasiekimai vertinami pažymiais;

140.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas vadovaujantis gimnazijos ugdymo planų 84 punktu.

141. Matematika. Organizuojant matematikos mokymą mokiniams siūlomas išplėstinį kursą papildantis modulis – „Praktinė matematika“;

142. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941, „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). integruojama į dorinį ugdymą, kūno kultūrą, biologiją, projektus, renginius.

143. Ugdymas karjerai. Gimnazija, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, , patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“. Ugdymas karjerai integruojamas į dalykus, klasių valandėles, neformalų švietimą. Ugdymo karjerai specialistas organizuoja mokinių susitikimus su įvairių profesijų žmonėmis, įmonių, mokymo įstaigų atstovais, išvykas į organizuojamas studijų muges.

144. Etninės kultūros ugdymo bendroji programa patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V – 72 „Dėl pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos

patvirtinimo „, integruojama į vidurinio ugdymo programos dalykus, poapmokinę, pažintinę veiklą (lietuvių k. ir literatūrą, istoriją, geografiją, tikyba, technologijas, muziką, gimnazijos renginius).

145. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius.

III gimnazijos klasė

Dalykai	Kursas	Skiriamos valandos	Mokinių skaičius	Laikinių grupių skaičius
Dorinis ugdymas				
Tikyba		1	13	1
Etika		1	-	-
Lietuvių kalba ir literatūra	A	5	13	1
Anglų k.	B2	3	8	1 (B2,B1)
	B1	3	5	-
Rusų.	B1	3	-	-
Vokiečių k.	B1	3	-	-
Istorija	A	3	8	1(A,B)
	B	2	2	-
Geografija	A	3	-	1
	B	2	9	-
Matematika	A	4/5	7	1
	B	3	6	1
Biologija	A	3	12	1(A,B)
	B	2	-	-
Fizika	A	3/4	6	1
	B	2	-	-
Chemija	A	3	6	1(A,B)
	B	2	-	-
Menai:				
Dailė	A	3	-	-
	B	2	-	-
Muzika	A	3	-	-
	B	2	6	1
Technologijos				
Taikomasis menas, dailieji amatai ir dizainas	A	3	-	-
	B	2	7	1
Tekstilė ir dizainas	A	3	-	-
		2	-	-
Bendroji kūno kultūra	A	4	-	-
	B	2	6	-
	B	3*	7	1
Pasirinkta sporto šaka				
Krepšinis	B	2	-	-
Tinklinis	B	2	-	-
Informacinės techn.	A	2	-	-
	B	1	8	1
Pasirenkamieji dalykai				

Ekonomika ir versl.		1	-	-
Braižyba		1	-	-
Psichologija		1	7	1
Ugdymas karjerai		1	-	-
Moduliai		1	-	-
Eksperimentinė chemija				
Anglų kalbos gramatika		1	5	1 (su IV kl)
Dialoginės kalbos ugdymas (rusų k.)		1	-	-
Istorinių šaltinių nagrinėjimas		1	4	1 (su IV kl)
Praktinė matematika		1	7	1
Neformalusis švietimas			1	-
Viso skirta val.			42	18

* 1 kūno kultūros valanda integruota į neformalųjį švietimą.

IV gimnazijos klasė

Dalykai	Kursas	Skiriamos valandos	Mokinių skaičius	Laikinių grupių skaičius
Dorinis ugdymas				
Tikyba		1	14	1
Etika		1	-	-
Lietuvių kalba ir literatūra	A	5	14	1
Anglų k.	B2	3	13	1 (B2,B1)
	B1	3	1	-
Rusų.	B1	3	5	1
Vokiečių k.	B1	3	-	-
Istorija	A	3	7	1
	B	2	6	1
Geografija	A	3	6	1 (A,B)
	B	2	5	-
Matematika	A	4/5	6	1
	B	3	8	1
Biologija	A	3	9	1(A,B)
	B	2	2	-
Fizika	A	3/4	4	-
	B	2	1	1
Chemija	A	3	1	
	B	2	5	1
Menai:				
Dailė	A	3	-	-
	B	2	-	-
Muzika	A	3	-	-
	B	2	14	1
Technologijos				
Taikomasis menas, dailieji amatai ir dizainas	A	3	-	-
	B	2	6	1

Tekstilė ir dizainas	A	3	-	-
		2	-	-
Bendroji kūno kultūra	A	4	-	-
	B	2*	3	-
	B	3*	11	1
Pasirinkta sporto šaka				
Krepšinis	B	2	-	-
Tinklinis	B	2	-	-
Informacinės techn.	A	2	-	-
	B	1	9	1
Pasirenkamieji dalykai				
Ekonomika ir versl.		1	-	-
Braižyba		1	-	-
Psichologija		1	-	-
Ugdymas karjerai		1	-	-
Moduliai		1	-	-
Eksperimentinė chemija				
Anglų kalbos gramatika		1	8	- (su III kl.)
Dialoginės kalbos ugdymas (rusų k.)		1	-	-
Istorinių šaltinių nagrinėjimas		1	4	- (su III kl.)
Praktinė matematika		1	6	1
Neformalusis švietimas			3	
Viso skirta val.			44	17

* 3 kūno kultūros valandos integruotos į neformalųjį švietimą.

V SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

146. Gimnazija rengdama ugdymo planą numatė sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus.

147. Gimnazija mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl mokinių turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir šio skyriaus nuostatomis.

148. Gimnazija įgyvendina pritaikytas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, individualizuotas pradinio, pagrindinio ugdymo programas. .

149. Mokiniam, besimokantiems pagal pritaikytas programas, skiriamas minimalus pamokų skaičius vadovaujantis Bendruosiuose ugdymo planuose pradinio ir pagrindinio, vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi:

149.1. pagal poreikį trumpinama pamokų trukmė 5 minutėmis, šį laiką skiriant mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;

149.2. keičiamas (4,5,7 kl.) dalykams skiriamų ugdymo valandų skaičius, didinant ugdymo valandų skaičių skirtą meniniam ugdymui, kitiems dalykams mokytį.

150. Individualus ugdymo planas rengiamas mokiniams, turintiems didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokantiems bendrosios paskirties klasėse (4, 5, 6,8 kl.)(4 mokiniai)

151. Bendrojo ugdymo dalykų programos mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, bei specialiojo pedagogo ir kitų Vaiko gerovės komisijos narių ir PPT rekomendacijas.

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ IR
BESIMOKANČIŲ PAGAL PRITAIKYTAS BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS,
UGDYMAS

152. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo programą ir turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Pradinio ugdymo programų bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi;

153. Bendrasis ugdymo planas pritaikomas iki 20 procentų koreguojant dalykų programoms skiriamų savatinių ugdymo valandų skaičių.

154. Sutrikusios kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turintiems mokiniams ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Pradinio ugdymo programų bendrojo ugdymo plano 22.1., 23.3 punktais, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendrojo ugdymo plano 124 ar 143 punktais.

155. Specialiųjų pedagoginių pratybų forma: individualios, pogrupinės (2–4 mokiniai), grupinės (5–8 mokiniai) konsultacijos.

156. Mokiniam, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalbą teikia logopedas ir specialusis pedagogas, psichologas, socialinis pedagogas.

**TREČIASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS UGDYMO PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMAS**

157. Mokiniam, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio galias, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą ir klasės paskirtį:

158.1. turintiems nežymų intelekto sutrikimą ugdymo planas rengiamas:

158.1.1. vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje dalykų programoms įgyvendinti nurodytu savaitinių ugdymo valandų skaičiumi, keičiamas iki 15 procentų;

159. Mokiniam 5,6,8 kl., kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, individualus ugdymo planas parengtas:

159.1. vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose nustatytu dalykų programoms įgyvendinti savaitinių pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, koreguojamas iki 25 procentų (keičiamas) dalykams skirtų pamokų skaičius):

159.1.1. numatoma papildoma mokytojo pagalba;

159.1.2. planuojamos specialiosios pamokos;

159.1.3. didinamas pamokų skaičius, skirtas meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, karjeros ugdymo kompetencijoms ugdyti;

159.1.4. keičiamas specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičius per mokslo metus, atsižvelgiant į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

160. 1–2 pamokomis mažinamas minimalus privalomų pamokų skaičius, organizuojamos veiklos, lavinančios praktinius gebėjimus:

160.1. technologijų dalyko siūloma tik viena technologijų programa arba technologijų kryptis;

**KETVIRTASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, PAŽANGOS IR
PASIEKIMŲ VERTINIMAS**

160. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal bendrojo ugdymo programą, ugdymo rezultatai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendrųjų ugdymo planų 68–78 bei pradinio ugdymo programos Bendrojo ugdymo plano 44-55 punktų nuostatomis.

161. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus,

vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

162. Mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokymosi pasiekimai vertinami pažymiais (tėvų pageidavimu) 6,8 kl., įskaita - 5 kl.

PENKTASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

163. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

163.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos išvadomis ir rekomendacijomis;

163.2. ugdymo proceso metu ir/ar pasibaigus ugdymo procesui, atsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes. Siekiant įtraukties į bendrą ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai;

163.3. specialiųjų pratybų forma: individualios, mažomis grupelėmis (2–4 mokiniai), grupinės (5–8 mokiniai). Mokiniam, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba teikiama per specialiąsias pamokas.

164. Specialioji pagalba:

164.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

164.2. Gimnazijoje mokiniams (4, 5, 6, 8 kl.), turintiems didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalbą teikia mokytojo padėjėjas.

SUDERINTA
Gimnazijos tarybos
2017-06-09 posėdyje
protokolo Nr. 10-4